

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

STRATEGIA ANTIFRAUDĂ

Măsurile și Politica antifraudă a Autorității de Management Programul Regional Nord Vest 2021-2027

BH BN CJ MM SJ SM

www.regionordvest.ro | www.nord-vest.ro

Autoritatea de Management pentru Programul Regional Nord-Vest 2021-2027
Calea Dorobanților nr. 3, Cluj-Napoca, Cluj, Cod poștal: 400118
Tel: 00-40-264-431550, E-mail: secretariat@nord-vest.ro

Abordare proactivă, structurată a gestionării riscului de fraudă.

Comisia recomandă Autorităților de Management să adopte o abordare proactivă, structurată și direcționată a gestionării riscului de fraudă.

Pentru programele operaționale, obiectivul trebuie să fie adoptarea de măsuri antifraudă proactive și proporționale, utilizând mijloace eficiente din punct de vedere al costurilor.

Toate autoritățile programului trebuie să se angajeze la toleranță zero față de fraudă, începând cu adoptarea atitudinii potrivite de către conducere.

Astfel, o evaluare eficientă a riscului de fraudă, combinată cu mecanisme bine descrise și implementate în scopul clar comunicat de a combate fraudă, pentru a transmite un mesaj ferm potențialilor autori de fraude.

Un sistem de control riguros pus în aplicare în mod eficient, poate reduce în mod considerabil riscul de fraudă, însă nu poate elimina complet apariția acestui risc.

Acesta este motivul pentru care un sistem trebuie să asigure măsuri eficiente pentru detectarea fraudelor și să prevadă măsuri adecvate ce trebuie puse imediat în practică atunci când apare o suspiciune de fraudă.

Riscurile de fraudă și corupție trebuie să fie gestionate în mod corespunzător. Autoritățile de Management au responsabilitatea de a demonstra că încercările de fraudare a bugetului UE sunt inacceptabile și nu vor fi tolerate.

Abordarea fraudei, precum și a cauzelor și consecințelor acesteia, reprezintă o provocare semnificativă pentru orice gestionare, întrucât fraudă este concepută să evite detectarea.

Comisia recomandă ca Autoritatea de Management să dezvolte o abordare structurată pentru combaterea fraudei. Există patru elemente cheie în ciclul antifraudă: prevenire, detectare, corectare și urmărire penală.

Combinarea unei evaluări aprofundate a riscurilor de fraudă cu măsuri de prevenție și de detectare adecvate, precum și cu investigații bine coordonate și prompte efectuate de către organismele competente ar putea să reducă în mod semnificativ riscul de fraudă și să ofere măsuri adecvate de descurajare a fraudei.

O politică antifraudă dezvoltată și implementată în cadrul Autorității de Management (AM) trebuie să fie simplă și concentrată respectiv trebuie să acopere următoarele subiecte:

- strategii pentru dezvoltarea unei culturi antifraudă;
- alocarea responsabilităților pentru combaterea fraudei;
- mecanisme de raportare a suspiciunilor de fraudă;
- cooperarea între diferiții actori.

Politica antifraudă a Autorității de Management trebuie să fie vizibilă în cadrul Autorității, distribuită tuturor, clară și pusă în aplicare în mod activ.

Atunci când Autoritatea de Management demonstrează un angajament clar pentru combaterea fraudei și a corupției, crește nivelul de sensibilizare cu privire la controalele de prevenire și detectare

și este hotărâtă să transmită cazurile autorităților competente pentru anchetare și sancționare, aceasta va transmite un mesaj clar oricărui potențial autor de fraude și astfel, ar putea modifica comportamentele și atitudinile față de fraudă.

Cea mai puternică măsură preventivă împotriva fraudei constă în operarea unui sistem solid de control intern, bine proporționat și aplicat la riscurile identificate în timpul unui exercițiu de evaluare a riscurilor.

În acest sens, Autoritatea de Management acționează permanent pentru îmbunătățirea și adaptarea sistemului de control intern și a unei culturi adecvate la nivelul Autorității de Management, astfel încât să descurajeze orice comportament potențial fraudulos.

Măsurile și Politica antifraudă a Autorității de Management Programul Regional Nord Vest 2021-2027

1.Scopul manualului

1.1 Măsurile antifraudă și anticorupție ale **Autorității de Management a Programului Regional Nord Vest 2021-2027** (numită în continuare **AM PR NV**) au scopul de a crea și a dezvolta un mediu instituțional intern, care să defavorizeze apariția fraudei și corupției prin responsabilizarea întregului personal al AM PR NV de a contribui la consolidarea unui mediu adecvat pentru implementarea programului regional prin sporirea gradului de conștientizare a riscurilor și a consecințelor faptelor de fraudă și corupție.

1.2. La nivelul AM PR NV se vor lua măsuri adecvate, astfel încât utilizarea fondurilor în legătură cu atingerea obiectivelor programului, respectă atât prevederile dreptului aplicabil al Uniunii Europene cât și prevederile legislației naționale.

AM PR NV, prin procedurile de lucru abrobate și implementate se va asigura că fraudă, corupția și conflictele de interese sunt prevenite, depistate și corectate și că dubla finanțare este evitată.

1.3. Obiectivele avute în vedere prin stabilirea unor măsuri antifraudă sunt dezvoltarea integrității, a responsabilității și a rezistenței față de riscurile de fraudă și corupție care pot să apară în derularea activității la nivelul AM PR NV, prin asigurarea unui proces decizional receptiv, inclusiv, participativ și reprezentativ la toate nivelurile, precum și protejarea libertăților fundamentale, în conformitate cu legislația națională și cu regulamentele europene.

1.4. Măsurile antifraudă și anticorupție au ca scop și informarea clară a personalului care își desfășoară activitatea în cadrul AM PR NV, că este interzisă orice activitate ilegală în legătură cu activitatea desfășurată, și totodată aceste măsuri contribuie la stabilirea unui mediu adecvat atât pentru angajați cât și pentru persoanele din exterior autorității, de a raporta/comunica cazurile suspecte de comportament fraudulos, corupt, infracțional. Prin luarea acestor măsuri se urmărește asigurarea că toate activitățile frauduloase suspectate vor fi pe deplin identificate și investigate/raportate.

1.5. Măsurile antifraudă și anticorupție vor contribui la consolidarea și amplificarea activităților de control, care să ajute la prevenirea și detectarea fraudei și a altor activități ilegale desfășurate în detrimentul intereselor financiare, patrimoniale și de imagine.

2. Domeniul de aplicare

2.1. Măsurile antifraudă și anticorupție stabilite prin prezentul manual se aplică asupra cazurilor de suspiciuni de fraudă, care ar putea implica personalul din cadrul AM PR NV, în derularea raporturilor de colaborare internă cât și raportat la interacțiunea acestora cu beneficiarii finali, alte entități publice, operatori economici, și/sau alte părți, cu relații de natură financiară și/sau non-financiară.

2.2. Semnalarea și investigarea cazurilor de suspiciuni de fraudă vor fi efectuate indiferent de nivelul riscului implicat, poziția/postul ocupat, de circumstanțe avute în vedere precum și de orice relații care ar putea fi stabilite atât cu personalul din cadrul AM PR NV cât și cu mediul extern.

2.3. La prezentul manual se anexează o listă cu cei mai frecvent întâlniți indicatori de fraudă. Aceasta listă nu este exhaustivă și poate să fie actualizată ori de câte ori se consideră ca este necesar.

ANEXA 1.

3. Termeni / definiții

a) **Abuz de autoritate** - Fapta superiorului sau a șefului care, prin încălcarea atribuțiilor de serviciu, cauzează o vătămare gravă a intereselor legale ale inferiorului sau subordonatului ori îl obligă să încalce îndatoririle de serviciu;

b) **Abuz de serviciu** – fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, nu îndeplinește un act sau îl îndeplinește în mod defectuos și prin aceasta cauzează o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice;

c) **Acte de corupție** – fapte prevăzută la art. 289-292 din Codul Penal, respectiv luarea de mită, darea de mită, traficul de influență, cumpărarea de influență. În sens mai larg corupția este abaterea de la moralitate, de la cinste, de la datorie. Ca expresie a relației dintre autorități și cetățeni, corupția reprezintă folosirea discreționară a poziției sau a funcției, prin recurgerea la mijloace ilicite și ilegale, în scopul obținerii unor interese personale sau de grup;

Conform art.308 alin.1 din Codul penal, :*Dispozițiile art. 289-292, 295, 297-300 și art. 304 privitoare la funcționarii publici se aplică în mod corespunzător și faptelor săvârșite de către sau în legătură cu persoanele care exercită, permanent ori temporar, cu sau fără o remunerație, o însărcinare de orice natură în serviciul unei persoane fizice prevăzute la art. 175 alin. (2) ori în cadrul oricărei persoane juridice.*"

d) **Conflict de interese** – situația în care persoana ce exercită o demnitate publică sau o funcție publică are un interes personal de natură patrimonială, care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin potrivit Constituției și altor acte normative;

e) **Cumpărarea de influență** - promisiunea, oferirea sau darea de bani ori alte foloase, pentru sine sau pentru altul, direct ori indirect, unei persoane care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public, pentru a-l determina pe acesta să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri;

f) **Darea de mită** - promisiunea, oferirea sau darea de bani ori alte foloase în legătură cu îndeplinirea, neîndeplinirea, urgentarea ori întârzierea îndeplinirii unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau în legătură cu îndeplinirea unui act contrar acestor îndatoriri;

g) **Delapidarea** - însușirea, folosirea sau trafizarea de către un funcționar public, în interesul său ori pentru altul, de bani, valori sau alte bunuri pe care le gestionează sau le administrează;

h) **Deturnarea de fonduri** - schimbarea destinației fondurilor bănești ori a resurselor materiale alocate unei autorități publice sau instituții publice, fără respectarea prevederilor legale;

i) **Factor de risc** – circumstanță de orice gen care permite, încurajează, provoacă apariția manifestărilor de corupție; condiția sau împrejurarea particulară care influențează gradul de risc, contribuind la apariția unui anumit eveniment sau la producerea unei acțiuni ori oferind oportunitatea de obținere a unor avantaje sub orice formă;

j) **Factor de risc de fraudă** – evenimente sau condiții care indică o stimulare ori o presiune de a comite o fraudă sau care oferă oportunitatea de a comite o fraudă;

k) **Falsul în declarații** - declararea necorespunzătoare a adevărului, făcută unei persoane dintre cele prevăzute în art. 175 din Codul Penal sau unei unități în care aceasta își desfășoară activitatea în vederea producerii unei consecințe juridice, pentru sine sau pentru altul, atunci când, potrivit legii ori împrejurărilor, declarația făcută servește la producerea acelei consecințe;

l) **Falsul material în înscrisuri oficiale** - falsificarea unui înscris oficial, prin contrafacerea scrierii ori a subscrierii sau prin alterarea lui în orice mod, de natură să producă consecințe juridice;

m) **Fraudă** – act intenționat comis prin inducerea în eroare, faptă de înșelăciune săvârșită spre a realiza un profit material prin atingerea drepturilor aduse altei persoane. Orice act ilegal, caracterizat prin înșelăciune, disimulare sau trădare a încrederii, comise de persoane și de entități în scopul obținerii avantajelor financiare, bunurilor sau serviciilor, eschivării de la efectuarea plăților obligatorii sau garantarea unor avantaje personale ori de afaceri.

Frauda presupune inclusiv obținerea pentru moment sau provocarea pe viitor a unor beneficii sau avantaje necuvenite, ca rezultat al raportării financiare frauduloase, însușiri ilegale de active, neconformității cu actele normative și legislative, știrbirii imaginii și reputației autorității publice;

n) **Factori de apariție a riscului de fraudă** – evenimente sau condiții care implică stimulente sau presiuni financiare de a comite o fraudă.

o) **Infrațiune** – faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală;

p) **Integritate instituțională** - integritatea profesională a tuturor angajaților din cadrul entității publice, cultivată, controlată și consolidată de către conducător, precum și toleranța zero la incidentele de integritate admise de agenții publici;

q) **Integritatea morală** - principiu conform căruia funcționarilor publici le este interzis să solicite sau să accepte, direct ori indirect, pentru ei sau pentru alții, vreun avantaj ori beneficiu în considerarea funcției publice pe care o dețin, sau să abuzeze în vreun fel de această funcție;

l) **Luarea de mită** - fapta funcționarului public care, direct ori indirect, pentru sine sau pentru altul, pretinde ori primește bani sau alte foloase care nu i se cuvin ori acceptă promisiunea unor astfel de

foloase, în legătură cu îndeplinirea, neîndeplinirea, urgentarea ori întârzierea îndeplinirii unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau în legătură cu îndeplinirea unui act contrar acestor îndatoriri;

m) **Neglijența în serviciu** - încălcarea din culpă de către un funcționar public a unei îndatoriri de serviciu, prin neîndeplinirea acesteia sau prin îndeplinirea ei defectuoasă, dacă prin aceasta se cauzează o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice;

n) **Nereguli grave** - fraudă, corupție și conflicte de interese în legătură cu măsurile sprijinite de mecanism sau o încălcare gravă a unei obligații prevăzute în contractul/acordul/decizia/ordinul de finanțare;

o) **Obținerea ilegală de fonduri** - folosirea ori prezentarea de documente sau date false, inexacte ori incomplete, pentru primirea aprobărilor sau garanțiilor necesare acordării finanțărilor obținute sau garantate din fonduri publice, dacă are ca rezultat obținerea pe nedrept a acestor fonduri;

p) **Sistemul de control intern** – sistem organizat și implementat de management și întreg personalul, menit să furnizeze o asigurare rezonabilă cu privire la îndeplinirea obiectivelor prin: eficiența și eficacitatea operațiunilor, conformitatea cu cadrul normativ și regulamentele aplicabile, fiabilitatea, siguranța și integritatea informației.

q) **Tăinuire** – primirea, dobândirea, transformarea ori înlesnirea valorificării unui bun, de către o persoană care fie a cunoscut, fie a prevăzut din împrejurările concrete că acesta provine din săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală, chiar fără a cunoaște natura acesteia;

r) **Traficul de influență** - pretinderea, primirea ori acceptarea promisiunii de bani sau alte foloase, direct sau indirect, pentru sine sau pentru altul, săvârșită de către o persoană care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public și care promite că îl va determina pe acesta să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri;

s) **Triunghi al fraudei** – o combinație din 3 elemente bine definite care generează producerea fraudei. Acestea sunt:

Motivația sau presiunea – evenimente care au loc în cadrul entității publice sau în viața unei persoane. Sub presiunea de fraudă necesitățile personale devin mai presus decât etica profesională și necesitățile entității publice. Stimulentul, de regulă, apare dintr-o necesitate financiară semnificativă sau dintr-o problemă, de exemplu: necesitatea de bani, a unui bonus sau păstrarea serviciului. De asemenea, ar putea fi dorința de a ajunge într-o poziție mai avansată în entitatea publică sau de a atinge un standard mai înalt de viață;

Oportunitatea – elementul asupra căruia persoana are în mod evident controlul. O activitate nesupravegheată corespunzător va determina ușor posibilitatea fraudei. Oportunitatea este creată de activitățile de control insuficiente (de exemplu: nu există separarea atribuțiilor, managementul deficient și/sau beneficierea de funcția ocupată ori autoritatea de care dispune pentru a neglija controalele)

Conștientizarea sau justificarea – este o decizie conștientă a unei persoane de a-și plasa necesitățile personale mai presus decât necesitățile altor persoane și/sau ale entității publice și de a justifica decizia respectivă, în mare parte, pentru sine însuși. Conștientizarea consecințelor fraudei este caracterizată la mod general de elementul de anormalitate (contrar regulilor stabilite).

t) **Uzul de fals** - folosirea unui înscris oficial ori sub semnătură privată, cunoscând că este fals, în vederea producerii unei consecințe juridice.

4. Măsurile, politica și cultura instituțională privind prevenirea fraudei și a actelor de corupție

4.1. Întregul personal de conducere de la nivelul AM PR NV promovează o politică de toleranță zero în legătură cu fraudă și corupția și întreprinde măsuri în vederea mobilizării întregului personal de la nivelul AM PR NV pentru a acționa în permanență, onest, cu integritate și demnitate, în scopul protejării tuturor resurselor încredințate și a evitării oricărui act de abuz în derularea activității.

O evaluare eficientă a riscului de producere a fraudelor, împreună cu un angajament comunicat clar de prevenire/combateră a fraudei, poate și are rolul de a trimite un mesaj ferm de descurajare.

Astfel, la nivelul tuturor structurilor din cadrul AM PR NV se va adopta și se va urmări o abordare proactivă, structurată și țintită în gestionarea riscurilor de fraudă.

În acest sens, conducerea de la nivelul AM PR NV se va asigura ca întreg personalul cunoaște și aplică – fiecare la nivelul lui - **PROCEDURA OPERAȚIONALĂ Gestionarea riscurilor. Măsuri eficiente și proporționale antifraudă. PO.AMPRNV.03/RSC.**

4.2. Măsurile, politica și cultura instituțională privind prevenirea fraudei și a actelor de corupție sunt promovate de către conducerea AM PR NV, prin următoarele acțiuni :

- a) Implementarea, dezvoltarea și consolidarea unui sistem eficient de control intern managerial;
- b) Asigurarea prevenirii, detectării și luării măsurilor în situația conflictului de interese, fraudei, corupției și dublei finanțări la nivelul tuturor activităților derulate în cadrul AM PR NV;
- c) Realizarea de verificări privind evitarea dublei finanțări la nivelul structurilor implicate, inclusiv evaluarea ex-ante a riscului de dublă finanțare;
- d) Realizarea de verificări privind achizițiile publice, pe baza unei analize de risc, potrivit prevederilor procedurale ale AM PR NV;
- e) Realizarea de verificări ex-ante a procedurilor de achiziție derulate de beneficiarii privați cărora nu le sunt aplicabile prevederile legislației europene și naționale în domeniul achizițiilor publice;
- f) Realizarea de verificări privind prevenirea și detectarea conflictului de interese la nivel intern cât și în relația cu mediul extern;
- g) Verificarea, din punct de vedere administrativ, a aspectelor care pot constitui indicii de fraudă în scopul sesizărilor care vor fi comunicate către DLAF/ EPPO/DNA/OLAF/ANI.
- h) Evaluarea riscurilor, de la fiecare nivel implicat în derularea activității la nivelul AM PR NV;
- i) Securizarea accesului la sistemele informaționale;
- k) Asigurarea transparenței activităților derulate;
- l) Separarea funcțiilor de la nivelul AM PR NV, consolidarea supravegherii activităților ce implică riscuri majore; implementarea procedurilor adecvate activităților, inclusiv utilizarea principiului celor “patru ochi”;
- m) Sesizarea imediată a conducerii precum și a organelor abilitate, în cazul identificării unor suspiciuni de fraudă și corupție;
- o) Verificări în orice situații de semnalări de fraudă/suspiciune de fraudă (anonime sau în alt mod), dacă acestea întrunesc condițiile impuse de lege pentru a derula acțiuni de verificare;
- p) Luarea în considerare și analizarea tuturor erorilor de verificare/control și aplicarea măsurilor legale ce se impun;

q) asigurarea transparenței **Măsurile și Politica antifraudă a Autorității de Management pentru Programul Regional Nord Vest**, în vederea luării la cunoștință și a aplicării acestora de întreg personalul AM PR NV, precum și de mediul extern.

4.3. La prezentul Manual se anexează o listă a principalelor elemente de prevenire a fraudei și corupției.

Lista nu este exhaustivă și poate fi actualizată ori de câte ori se consideră a fi necesar. **ANEXA 2**

5. Gestionarea riscurilor. Măsurile eficiente și proporționale antifraudă.

5.1. Managementul și evaluarea riscurilor, sunt măsuri eficiente descrise în procedura operațională la nivelul AM PR NV și care furnizează personalului de execuție și de conducere din cadrul AM PR NV 2021-2027 un instrument ce facilitează gestionarea riscurilor de fraudă într-un mod controlat și eficient aferent proceselor de evaluare, selectare și implementare a proiectelor, cu accent pe selectarea/evaluarea operațiunilor finanțate, implementarea și verificarea operațiunilor, inclusiv a achizițiilor derulate în cadrul proiectelor, certificarea/verificarea cheltuielilor și realizarea plăților. Procedura privind gestionarea riscurilor de la nivelul AM PR NV constituie un instrument proactiv de prevenire a fraudelor în activitatea desfășurată, precum și de asigurare a climatului de integritate instituțională și profesională prin evaluarea riscurilor și implementarea măsurilor corective.

5.2. Personalul din cadrul AM PR NV trebuie să evite toate situațiile în care interesele proprii ar putea să intre în conflict cu funcțiile exercitate, fie că ar putea fi conflicte reale, potențiale sau susceptibile să apară. O posibilă fraudă stabilită în legătură cu derularea programului ar putea determina pierderi financiare, perturbarea/afectarea activităților în cadrul autorității, pe lângă acestea poate exista și riscul de reputație.

Pentru a gestiona adecvat aceste riscuri este esențială preocuparea permanentă pentru aplicarea și îmbunătățirea tuturor procedurilor aplicabile și a sistemului de control intern la nivelul autorității de management.

5.3. Procesul de gestionare a riscurilor de fraudă stabilește un cadru general, unitar de evaluare a riscurilor la nivelul tuturor structurilor din cadrul AM PR NV precum și în derularea tuturor acordurilor/contractelor/deciziilor/ordinelor de finanțare/acordurilor de implementare/convențiilor de finanțare, în vederea stabilirii unor măsuri eficiente și proporționale de detectare și prevenire a acestora.

5.4. În stabilirea celor **trei obiective specifice** ale AM PR NV pentru perioada de programare 2021-2027, toate persoanele implicate în gestionarea riscurilor vor avea în vedere următoarele **acțiuni asupra factorilor principali de risc**:

- ✓ **minimizarea riscului de dezangajare a fondurilor** conducând la îndeplinirea obiectivului specific: *absorbție ridicată a fondurilor alocate PR NV 2021-2027*;
- ✓ **minimizarea numărului și efectelor neregulilor detectate în gestionarea PR NV 2021 - 2027** conducând la îndeplinirea obiectivului specific: *Utilizarea corectă a fondurilor*;

- ✓ **asigurarea obținerii de rezultate sustenabile** conducând la îndeplinirea obiectivului specific: *Maximizarea impactului operațiunilor finanțate (utilizarea strategică a fondurilor).*

5.5. Riscurile specifice de fraudă care vor fi avute în vedere de la început, sunt stabilite în baza cunoștințelor/experiențelor acumulate în urma identificării și analizei cazurilor anterioare de fraudă, menționate atât în legislația specifică (Anexe) precum și în interpretările oficiale, ghiduri elaborate la nivelul Autorităților de Management în scopul protejării intereselor financiare ale UE precum și a combaterii fraudei.

În 2017, au fost adoptate două acte legislative majore în scopul atingerii unui nivel de protecție eficient și adecvat al bugetului UE, în special împotriva fraudei:

- Directiva privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene prin mijloace de drept penal (așa-numita „Directivă PIF”);
- Regulamentul de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European („EPPO”).

Adoptarea acestor acte vine după mai mulți ani de negocieri și este o dovadă a angajamentului instituțiilor europene și al statelor membre față de lupta împotriva fraudei care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii.

6.Sistemul de control intern

6.1. Controlul intern este un sistem complex organizat și implementat la nivelul conducerii dar și la nivelul întregului personal al AM PR NV, sistem care are rolul de a furniza o asigurare rezonabilă cu privire la îndeplinirea obiectivelor fiecărei structuri în parte, având în vedere:

- a) eficiența și eficacitatea operațiunilor;
- b) conformitatea cu cadrul normativ și regulamentele aplicabile;
- c) fiabilitatea, siguranța și integritatea informației.

Ansamblul tuturor formelor de control exercitate la nivelul Autorității, inclusiv auditul intern, sunt stabilite de conducere în concordanță cu obiectivele acesteia și cu reglementările legale, în vederea asigurării gestionării fondurilor în mod economic, eficient și eficace.

Controlul intern/managerial include, de asemenea, organizarea activității în cadrul structurilor organizatorice, precum și toate procedurile operaționale aprobate și aplicate la nivelul Autorității de Management.

De asemenea, din sistemul de control intern face parte orice acțiune/măsură provenită din organizație, luată în scopul gestionării și reducerii riscurilor. Astfel, măsurile de control intern/managerial pot fi luate fie pentru a diminua impactul în cazul materializării riscurilor, fie pentru a reduce probabilitatea de materializare a riscurilor. Toate componentele sistemului de control intern trebuie să conducă către atingerea obiectivelor cu respectarea tuturor prevederilor impuse de lege.

6.2. Existența unui sistem eficient de control intern, care înglobează activități specifice pentru prevenirea și/sau identificarea în cel mai scurt timp a suspiciunilor de fraudă, reprezintă un rol

important în tratarea riscurilor de fraudă. Se impune implementarea unor proceduri eficiente de lucru care previn și controlează activitățile/procesele cu riscuri sporite de fraudă.

Un accent deosebit se va pune pe oportunitate - ca fiind unul din cele trei elemente care conduc către o fraudă.

În acest sens trebuie analizate oportunitățile pe care personalul de la orice nivel le-ar avea pentru a comite fraudă și trebuie luate măsuri pentru diminuarea riscurilor.

6.3. Un sistem de management și control eficient și eficace presupune inclusiv activități de verificare la fața locului, în scopul investigării sesizărilor de fraude/nereguli grave și implementarea corespunzătoare și la timp a recomandărilor formulate de organismele de control și audit intern și extern, naționale și europene.

7. Detectarea, verificarea și raportarea suspiciunilor de fraudă

7.1. Detectarea fraudelor/suspiciunilor de fraudă se realizează prin recepționarea informației din diferite surse, cum ar fi:

a) Interne

- Personalul din cadrul tuturor structurilor interne ale AM PR NR;
- Personalul din cadrul altor structuri din cadrul ADR NV.

b) Externe

- Whistleblowers (intern și extern);
- Surse anonime;
- Informații din presă;
- Documente/rapoarte întocmite de entități naționale și europene de audit/cercetare;
- Alte surse.

Întregul proces de sesizare a unei suspiciuni de fraudă se va derula în conformitate cu procedurile specifice de la nivelul Autorității de Management.

7.2. Toate sursele de informare trebuie să fie accesibile atât pentru angajați cât și pentru orice persoană din exterior care au motive să sesizeze suspiciuni de fraudă.

7.3. Orice fraudă care este detectată sau suspectată trebuie să fie raportată imediat conform procedurilor interne.

7.4. În scopul aplicării eficiente a măsurilor antifraudă și a demarării procesului de investigare, personalul AM PR NV, beneficiarul final și orice altă entitate sau persoană fizică este încurajat(ă) să semnaleze fraude/suspiciuni de fraudă, dacă dispun de astfel de informații.

În acest scop la nivelul AM PR NV va fi pusă la dispoziție adresa de e-mail :nereguli@nord-vest.ro.

7.5. Persoana care a semnalat o fraudă/suspiciune de fraudă/corupție este în drept să rămână anonimă. Important este ca informația raportată să fie exactă, cu referințe detaliate cum ar fi: persoana(ele) implicată(e), instituția/structura implicată, fraudă/suspiciunea de fraudă/corupție comisă/posibilă de a fi comisă, locul/timpul, alte informații utile.

7.7. Deciziile cu privire la aplicarea corespunzătoare a legislației în vigoare sau sesizarea organelor de urmărire penală vor fi luate cu aplicarea corespunzătoare a procedurilor interne specifice, respectiv Procedura operațională **Gestionarea riscurilor.Măsuri eficace și proporționale antifraudă.PO.AMPRNV.03/RSC** și/sau Procedura Operațională **Constatarea neregulilor și stabilirea creanțelor bugetare aferente/corecțiilor financiare. PO.AMPRNV.15/CNSC**

7.8. Suspiciunile de fraudă/nereguli grave identificate vor fi raportate autorităților naționale/europene, cu competențe în domeniu, respectiv ANI/DNA/DLAF/OLAF/EPPO, conform procedurilor interne de la nivelul AM PR NV.

8.Confidențialitate

8.1. Confidențialitatea informației aferentă suspiciunilor de fraudă raportate este importantă pentru a evita afectarea/deteriorarea reputației persoanelor suspectate, dar ulterior găsite nevinovate.

8.2. Toate informațiile primite/cunoscute cu privire la fraude/suspiciuni de fraudă/corupție vor fi tratate în mod confidențial.

8.3. Rezultatele investigației nu vor fi divulgate sau discutate cu persoanele ce nu dispun de competența respectivă, conform procedurilor interne specifice și se vor divulga sau discuta cu persoane relevante, doar la decizia conducerii.

9.Responsabilități în cadrul AM PR NV

9.1. Întreaga structură a AM PR NV are obligația de a implementa măsuri eficiente de prevenire a acțiunilor sau omisiunilor ce ar putea prejudicia fondurile alocate prin PR NV 2021-2027 ori ar permite încălcarea legislației naționale și/sau a regulamentelor europene, în vederea protejării intereselor financiare ale Uniunii -Europene;

9.2. AM PR NV este responsabilă, în calitate de Autoritate de Management, pentru stabilirea și menținerea unui sistem de management financiar și control eficient, pentru asigurarea conformității cu legislația națională și europeană, care să constituie o bază solidă pentru prevenirea fraudei/corupției.

9.3. Întreg personalul de conducere din cadrul AM PR NV este responsabil pentru :

a) Implementarea și dezvoltarea unui sistem eficient de control intern pentru a reduce riscurile de fraudă;

b) Identificarea și evaluarea riscurilor de fraudă ca parte componentă a riscului operațional;

c) Implementarea măsurilor pentru prevenirea și detectarea fraudelor;

d) Raportarea corespunzătoare a fraudelor/suspiciunilor de fraudă/corupție conform procedurilor operaționale interne.

9.4. Personalul de la toate nivelurile, este obligat să asigure protejarea activelor, utilizarea rațională și eficientă a resurselor, protejarea și menținerea reputației entității.

9.5. În cazul în care angajatul a primit sau i s-a oferit de la terțe părți cadouri sau beneficii de orice natură și oferirea/acordarea lor este legată în mod direct sau indirect de îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, acesta este obligat să informeze conducerea.

10. Dispoziții finale

Prevederile prezentei Strategii Antifraudă intră în vigoare de la data aprobării acesteia și va fi publicată, în vederea aplicării.

ANEXA 1 - Măsurile și Politică antifraudă a Autorității de Management pentru Programul Regional Nord Vest 2021-2027

Indicatori de fraudă

Această listă prezintă exemple de indicatori de fraudă și nu este o listă completă.

Apariția acestor indicatori nu înseamnă că există o fraudă, ci doar că ar exista condiții pentru apariția fraudei/suspiciune de fraudă.

Nr. Crt.	Frauda	Indicatori de fraudă	Exemple
Activitatea de contractare și achiziții publice			
1	Corupție	Oferirea/primirea de mită - beneficiu tangibil oferit sau primit în vederea coruperii primitorului	Mita și comisiunile ilegale; Obiecte de valoare, cadouri, împrumuturi, taxe sau onorarii fictive, falsificarea de facturi, înregistrarea de cheltuieli fictive sau neîndeplinirea specificațiilor contractuale, etc.
		Traficul de influență - selecția părtinitoare, prețurile excesive nejustificate, produsele achiziționate în număr excesiv, acceptarea calității scăzute și întârzierea sau inexistența livrărilor	-Tratamentul favorabil nejustificat acordat unui contractant de către un responsabil pentru contractare într-o perioadă de timp. -Legături strânse între un responsabil pentru contractare și un furnizor de produse sau servicii. - creșterea inexplicabilă sau bruscă a averii responsabilului pentru contractare - responsabilul pentru contractare efectuează o activitate economică nedeclarată - contractantul este cunoscut în domeniul său de activitate pentru acordarea de comisioane ilegale - modificări nedocumentate sau frecvente ale contractelor, care conduc la majorarea valorii acestora - responsabilul pentru contractare refuză promovarea într-un post în afara domeniului achizițiilor publice - responsabilul pentru contractare nu depune sau nu completează declarația privind conflictele de interese

2	Nedeclararea conflictelor de interese	Un interes financiar ascuns al unui angajat al organizației contractante în ceea ce privește un contract sau un contractant.	<ul style="list-style-type: none"> - favorizarea inexplicabilă sau în mod excepțional a unui anumit contractant sau vânzător - acceptarea continuă a unor lucrări la prețuri ridicate și de calitate scăzută etc. - responsabilul pentru contractare nu depune sau nu completează declarația privind conflictele de interese
			<ul style="list-style-type: none"> - responsabilul pentru contractare refuză promovarea într-un post din afara domeniului achizițiilor publice - există indicii potrivit cărora responsabilul pentru contractare efectuează o activitate paralelă
		Depunerea de oferte de curtoazie	<ul style="list-style-type: none"> - „oferte fantomă”, cu scopul de a asigura aparența unei licitații concurențiale, fără a se urmări câștigarea acestora
		Abținerea de la participare	<p>Pentru ca manipularea procedurilor să reușească, numărul ofertanților trebuie să fie limitat și toți trebuie să participe la conspirație. Dacă la licitație se alătură un ofertant nou sau necooperant (un așa-numit „sabotor”), majorarea artificială a prețului devine evidentă. Pentru a preveni o astfel de posibilitate, conspiratorii pot oferi mită societăților străine pentru ca acestea să nu îndeplinească ofertele sau pot utiliza mijloace mai agresive pentru a le împiedica să participe la licitație. De asemenea, în încercarea de a-și proteja monopolul, conspiratorii pot constrânge furnizorii și subcontractanții pentru ca aceștia să evite relațiile comerciale cu</p> <ul style="list-style-type: none"> - societățile necooperante.
		Rotația ofertelor	Conspiratorii depun oferte de curtoazie sau se abțin să liciteze pentru a permite fiecărui ofertant să depună, prin rotație, oferta cea mai ieftină

3	Practici de cooperare secretă	Împărțirea piețelor	<ul style="list-style-type: none"> - oferta câștigătoare are un preț prea mare în raport cu estimările de costuri, listele de prețuri publicate, lucrările sau serviciile similare sau mediile la nivel de industrie și prețurile de piață corecte - toți ofertanții mențin prețuri ridicate - prețul ofertelor scade atunci când la licitație se alătură un ofertant nou - rotația ofertanților câștigători în funcție de regiune, tip de activitate, tip de lucrări; -ofertanții respinși sunt angajați casubcontractanți - configurație anormală a ofertelor (de exemplu, ofertele sunt separate de procentaje exacte, oferta câștigătoare este cu puțin sub pragul de preț acceptat, se încadrează exact în bugetul alocat, este prea mare, prea apropiată, diferența este excesivă, sumele sunt rotunjite, incomplete etc.); - legături aparente între ofertanți, cum ar fi adrese, angajați sau numere de telefon comune etc -în oferta contractantului sunt incluși subcontractanți aflați în competiție pentru contractul principal - contractanții calificați se abțin de la depunerea unei oferte și devin subcontractanți, sau ofertantul cu cel mai scăzut preț se retrage și devine subcontractant -unele societăți licitează întotdeauna una împotriva celeilalte, în timp ce altele nu o fac niciodată - ofertanții respinși nu pot fi localizați pe Internet sau în nomenclatoarele de societăți, nu au adrese etc. (cu alte cuvinte, sunt societăți fictive); - există corespondență sau alte indicii potrivit cărora contractanții efectuează schimburi de informații privind prețurile, își alocă teritorii sau încheie alte tipuri de acorduri neoficiale - practicile de ofertare prin cooperare secretă au fost constatate în următoarele sectoare și sunt relevante și pentru Fondurile Structurale: asfaltări, construcții de clădiri, activități de dragare, echipamente electrice, construcții de acoperișuri, eliminarea deșeurilor
---	-------------------------------	---------------------	---

4	Oferte discrepante	Personalul responsabil pentru contractare furnizează unui ofertant favorit informații confidențiale indisponibile celorlalți ofertanți	<ul style="list-style-type: none"> - oferta pentru anumite activități pare a fi nejustificat de scăzută - după atribuirea contractului au loc modificări sau eliminări ale cerințelor privind activitățile - activitățile pentru care se primesc oferte sunt diferite față de contractul propriu-zis - ofertantul are legături apropiate cu personalul responsabil cu achizițiile sau a participat la redactarea specificațiilor
5	Manipularea specificațiilor	Specificații adaptate pentru a corespunde calificărilor sau competențelor unui anumit ofertant cu scopul de a exclude alți ofertanți calificați sau pentru a justifica achiziții dintr-o singură sursă și pentru a evita orice concurență.	<ul style="list-style-type: none"> - doar un singur ofertant sau foarte puțini ofertanți răspund la cererile de oferte - există similitudini între specificații și produsele sau serviciile contractantului câștigător - se primesc reclamații din partea celorlalți ofertanți - specificațiile sunt semnificativ mai restrânse sau acoperă o sferă mai largă decât în cazul cererilor de oferte anterioare - specificații neobișnuite sau nerezonabile - acordarea unui număr ridicat de contracte avantajoase unui singur furnizor - socializare sau contacte personale între personalul responsabil cu contractarea și ofertanți pe durata procedurii de atribuire - cumpărătorul definește un articol folosind denumirea unei mărci comerciale în locul unei descrieri generice
6	Divulgarea datelor referitoare la licitații	Personalul însărcinat cu contractarea, redactarea proiectului sau evaluarea ofertelor poate divulga unui ofertant favorit informații confidențiale, precum bugete estimate, soluții preferate sau date privind ofertele concurente	<ul style="list-style-type: none"> - metode ineficiente de control al procedurilor de atribuire, neaplicarea termenelor limită - oferta câștigătoare are un preț cu foarte puțin mai scăzut decât următoarea ofertă cu preț scăzut - unele oferte sunt deschise în avans - sunt acceptate oferte care depășesc termenul limită - ofertantul care depune oferta după expirarea termenului este câștigător - toate ofertele sunt respinse, iar contractul este relucrat; - ofertantul câștigător comunică în privat cu personalul însărcinat cu contractarea, prin e-mail sau alte mijloace, în timpul perioadei de atribuire

7	Manipularea ofertelor	Personalul însărcinat cu contractarea poate manipula ofertele după depunere, în vederea selectării unui contractant favorit	<ul style="list-style-type: none"> - modificarea ofertelor, „pierderea” unor oferte, anularea unor oferte pe motivul unor presupuse erori conținute în specificații etc - reclamații din partea ofertanților - metode de control deficiente și proceduri de licitație inadecvate - indicii privind modificarea ofertelor după recepție - anularea unor oferte pe motivul unor erori - un ofertant calificat este descalificat din motive suspecte - activitatea nu este relucată, deși numărul ofertelor primite a fost inferior minimului necesar
8	Atribuire nejustificate unui singur ofertant	Fragmentarea achizițiilor, falsificarea justificărilor achizițiilor din sursă unică, redactarea unor specificații foarte restrictive, prelungirea contractelor atribuite anterior în locul relucării acestora	<ul style="list-style-type: none"> - atribuire în favoarea unui singur ofertant la prețuri superioare sau puțin inferioare plafoanelor de atribuire concurențială - achiziții publice desfășurate anterior în condiții concurențiale au devenit neconcurențiale - fragmentarea achizițiilor, pentru a evita plafonul de ofertare concurențială - cererea de ofertă este transmisă doar unui singur furnizor de servicii
9	Fragmentarea achizițiilor	Fragmentarea achiziției cu scopul evitării unei proceduri de rang superior, a concurenței sau a unei investigații efectuate de o autoritate de nivel superior	<ul style="list-style-type: none"> - două sau mai multe achiziții consecutive și asemănătoare de la același contractant, situate imediat sub plafoanele de acordare concurențială sau sub limita de la care se efectuează investigații de către cadrele de conducere - separarea nejustificată a achizițiilor, de exemplu contracte separate pentru manoperă și materiale, fiecare având o valoare inferioară plafoanelor de ofertare - achiziții consecutive la valori situate imediat sub plafoane
10	Combinarea contractelor	Un contractant având mai multe comenzi similare poate percepe aceleași costuri de personal, onorarii sau cheltuieli similare pentru mai multe comenzi, ceea ce determină suprafacturarea	<ul style="list-style-type: none"> - facturi similare prezentate pentru activități sau contracte diferite; - contractantul facturează mai mult de o activitate pentru aceeași perioadă de timp

11	Stabilirea incorectă a costurilor	Facturarea cu intenție a unor costuri care nu sunt permise sau rezonabile sau care nu pot fi alocate în mod direct sau indirect unui contract	<ul style="list-style-type: none"> - crearea de fișe de pontaj fictive, modificarea fișelor de pontaj sau a documentației aferente sau simpla facturare a unor costuri majorate artificial pentru forța de muncă, fără documente justificative - sume excesive sau neobișnuite percepute pentru forța de muncă - sumele percepute pentru forța de muncă nu sunt reflectate de evoluția lucrărilor prevăzute de contract - modificări evidente ale fișelor de pontaj - nu se găsesc fișele de pontaj - pentru aceleași costuri ale materialelor se percep sume în mai multe contracte <p>costurile indirecte sunt facturate drept costuri directe</p>
12	Manipularea prețurilor	Lipsa de date curente, complete și exacte privind costurile sau prețurile în propunerile de prețuri, ceea ce are ca rezultat creșterea prețului contractului.	<ul style="list-style-type: none"> - contractantul refuză, amână sau nu poate furniza documente justificative privind costurile - contractantul furnizează documente incorecte sau incomplete - informațiile privind prețul nu mai sunt valabile - prețuri ridicate comparativ cu contracte similare, liste de prețuri sau medii la nivel de industrie
13	Neîndeplinirea specificațiilor contractului	Contractanții care nu îndeplinesc specificațiile contractului și apoi declară în mod fals și cu bună știință că le-au îndeplinit.	<ul style="list-style-type: none"> - discrepanțe între rezultatele testelor și inspecțiilor, pe de o parte, și clauzele și specificațiile contractului, pe de altă parte - absența certificatelor sau documentelor de testare sau inspecție - calitate inferioară, activitate nesatisfăcătoare și număr mare de reclamații - în documentele contabile ale contractantului există indicii potrivit cărora contractantul nu a achiziționat materialele necesare lucrărilor, nu deține sau nu a închiriat echipamentul necesar pentru efectuarea lucrărilor sau nu dispune de suficienți lucrători pe șantier
14	Facturi false, duble sau cu prețuri excesive	Un contractant poate prezenta cu bună știință facturi false, duble sau cu prețuri excesive, acționând pe cont propriu sau în cooperare cu	<ul style="list-style-type: none"> - mărfuri sau servicii facturate nu se află în inventar sau nu pot fi localizate - nu există confirmări de primire a unor bunuri sau servicii facturate

		angajați responsabili cu procesul de contractare în urma coruperii acestora	<ul style="list-style-type: none"> - comenzile de achiziție pentru unele bunuri sau servicii facturate sunt inexistente sau suspecte - registrele contractantului nu indică finalizarea lucrărilor sau efectuarea cheltuielilor necesare - prețurile de facturare, sumele, descrierile sau datele privind articolele depășesc sau nu corespund cu prevederile contractuale, comanda de achiziție, fișele de magazie, inventarul sau rapoartele de producție - facturi multiple cu sumă, număr, dată etc. identice - subcontracte în cascadă - plăți în numerar - plăți către societăți off-shore
15	Furnizori de servicii fictivi	Autorizare de plăți către un vânzător fictiv, urmărind în acest fel să se deturneze fonduri	<ul style="list-style-type: none"> - furnizorul de servicii nu poate fi găsit în nomenclatoarele de societăți, pe Internet, cu ajutorul motorului de căutare Google sau al altor motoare de căutare etc - adresa furnizorului de servicii nu poate fi găsită - adresa sau numărul de telefon ale furnizorului servicii sunt incorecte - este folosită o societate off-shore
		Înființare de societăți fictive pentru a depune oferte de curtoazie în cadrul unor sisteme de cooperare secretă, în vederea majorării artificiale a costurilor sau, pur și simplu, a emiterii de facturi false	

16	Substituția produsului	Înlocuirea, fără știința cumpărătorului, a produselor prevăzute în contract cu unele de calitate inferioară	<ul style="list-style-type: none"> - ambalaje neobișnuite sau generice: ambalajul, culorile sau forma diferă de norme - discrepanțe între aspectul așteptat și cel real - numerele de identificare a produsului diferă de numerele publicate sau cele de catalog sau de sistemul de numerotare; - număr de defecțiuni înregistrat în cadrul testelor sau în utilizare peste medie, înlocuiri anticipate sau costuri ridicate de întreținere și de reparație - certificatele de conformitate sunt semnate de persoane necalificate sau neautorizate - diferențe semnificative între costurile estimate și cele reale ale materialelor - contractantul nu a respectat graficul lucrărilor, dar recuperează întârzierile cu rapiditate - numere de serie atipice sau șterse; numerele de serie nu corespund sistemului de numerotare al producătorului autentic <p>numerele sau descrierile facturii sau ale obiectelor de inventar nu corespund datelor din ordinul de achiziție</p>
----	-------------------------------	--	--

Frauda în domeniul sumelor percepute pentru forța de muncă și al serviciilor de consultanță			
1	Costurile suportate cu forța de muncă	Un angajator poate pretinde, cu bună știință, perioade de lucru fictive, directe sau indirecte	<ul style="list-style-type: none"> - moduri diferite de percepere a sumelor - modificări neașteptate și semnificative ale modului de percepere a sumelor; - scăderea sumelor percepute pentru proiecte/contracte cu plafoane depășite sau urmând a fi depășite - procentajul angajaților pentru care se înregistrează costuri indirecte este disproporționat; - un număr mare de angajați sunt transferați de la costuri directe la costuri indirecte sau viceversa - aceiași angajați sunt transferați în mod constant de la costuri directe la costuri indirecte sau viceversa - sisteme deficitare de control intern al sumelor percepute pentru timpul de lucru, precum semnarea în avans a fișelor de pontaj ale angajaților, completarea fișelor de pontaj ale angajaților de către supraveghetor, completarea fișelor de pontaj cu creionul sau la finalul perioadei de plată - orele de lucru și sumele reale se află constant la limita bugetului sau imediat sub aceasta - utilizarea unor intrări în registrele zilnice printr-o procedură care se efectuează modificări, în vederea transferării costurilor între contracte, cercetare și dezvoltare, activități comerciale - creșteri și descreșteri semnificative ale sumelor percepute unor conturi sensibile - sumele pentru timpul de lucru al angajaților sunt percepute diferit în raport cu costurile de călătorie asociate
2	Neplata orelor suplimentare	Un angajator poate pretinde, cu bună știință, efectuarea de ore suplimentare false atunci când acestea nu sunt compensate în mod neoficial prin, de exemplu, acordarea de concedii suplimentare	<ul style="list-style-type: none"> - personalul este obligat să desfășoare activități suplimentare neplătite în cadrul maimultor proiecte – directe și indirecte - angajații salariați înregistrează doar orele de lucru normale efectuate în fiecare zi, pentru o perioadă mai lungă de timp - neplata orelor suplimentare și acordarea de bonusuri pe baza orelor suplimentare lucrate, potrivit indicațiilor conducerii - lucrările pentru contractele/proiectele al căror plafon de cheltuieli a fost depășit se desfășoară doar în timpul suplimentar neplătit

3	Servicii de consultanță/profesionale	Facturi emise pentru serviciile suplimentare prestate fără descrierea caracteristicilor acestora, ci doar a numărului contractului, fără documente doveditoare	<ul style="list-style-type: none"> - nu există acorduri sau contracte încheiate oficial; cu toate acestea, se plătesc sume mari pentru „servicii prestate”, pe baza unor facturi conținând date insuficiente - există acorduri sau contracte oficiale, dar acestea sunt vagi în ceea ce privește serviciile care urmează a fi prestate, și nu există facturi
		pentru prestarea serviciilor	<ul style="list-style-type: none"> - detaliate, rapoarte de călătorie sau studii care să justifice cheltuielile - serviciile plătite au fost utilizate pentru obținerea, distribuirea sau utilizarea unor informații sau date protejate prin legi sau regulamente - serviciile plătite aveau scopul de a influența în mod ilegal conținutul unei cereri, evaluarea unei propuneri sau estimări de preț, selecția de surse pentru atribuirea de contracte sau negocierea unui contract, a unei modificări sau a unei revendicări. Nu este important dacă atribuirea se face de către contractantul principal sau un subcontractant de la orice nivel - serviciile plătite au fost obținute sau efectuate prin încălcarea unui statut sau a unui regulament care interzice practicile antreprenoriale neloiale sau conflictele de interese

4	Categorii de forță de muncă	<p>Modificarea tarifelor orare față de cele propuse în contractul inițial, cu excepția celor administrative. După atribuirea contractului personalul angajat/utilizat este remunerat la un nivel inferior celui propus inițial. Noii angajați au fost incluși în categorii de muncă pentru care nu erau calificați</p>	<ul style="list-style-type: none"> - diferențe semnificative între costurile sau cantitățile unitare propuse și cele reale, fără modificarea corespunzătoare a sferei lucrărilor sau a descrierii posturilor - facturarea fiecărui serviciu se făcea constant la nivelul maxim stabilit în contract. Specificarea în contract/comandă a numărului de ore care trebuie facturate reprezintă o excepție - anumite persoane propuse ca „angajați cheie” nu lucrează în cadrul contractului; - personalul propus nu corespunde forței de muncă existente. Este necesară angajarea unui număr considerabil de persoane. Numărul persoanelor nou angajate este semnificativ mai redus decât în propunerile inițiale - competențele angajaților nu satisfac cerințele specifice pentru categoria de forță de muncă sau cerințele contractuale; - timpul de lucru al angajaților este înregistrat ca indirect de către societate, dar este înregistrat ca direct în scopul contractului; - sumele percepute pentru timpul de lucru al partenerilor, funcționarilor, supraveghetorilor și al altor angajați nu respectă termenii contractuali sau politicile și procedurile contabile ale societății
---	-----------------------------	--	--

Măsurile și Politică antifraudă a Autorității de Management pentru Programul Regional Nord Vest 2021-2027

Anexa Nr. 2 Elemente de prevenire a fraudei și corupției

Elemente de prevenire a fraudei și corupției	Promovarea principiilor de conduită etică, afirmarea valorilor, formalizarea regulilor asupra comportamentelor;
	Declararea conflictelor de interes;
	Implementarea și dezvoltarea unui sistem eficient de control intern;
	Orientarea noilor angajați și educarea continuă a întregului personal cu privire la codul de conduită, măsurile și politica antifraudă de la nivelul Autorității de Management;
	Implementarea procedurilor operationale la nivelul AM PR NV cu respectarea tuturor acțiunilor cu privire la prevenirea fraudei;
	Separarea funcțiilor în cadrul AM PR NV, cunoașterea și respectarea tuturor atribuțiilor ce revin fiecărui angajat;
	Asigurarea transparenței activităților derulate la nivelul AM PR NV;
	Aplicarea tuturor activităților de prevenție a fraudei precum și luarea tuturor măsurilor legale ce se impun;
	Analiza impactului fraudelor asupra derulării activității precum și asupra obiectivelor stabilite;
	Instituirea unui sistem de recrutare a personalului bazat pe pregătirea profesională și experiență;
	Securizarea accesului la sisteme informaționale;
	Asigurarea securității păstrării bunurilor materiale utilizând controale de acces, monitorizare video, dulapuri și seifuri.